

Lena Burman Johansson
Nämndansvarig Socialnämnden
08 560 39 212
Lena.BurmanJohansson@ekero.se

Socialnämnden

Förutsättningar för beslut om gemensamma allmänna villkor i upphandlingar.

Dnr SN12/130-050

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Uppdraget

Socialnämnden beslutade 2012-09-26 att fastställa förfrågningsunderlag för upphandling av ramavtal för insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning. Nämnden gav också nämndkontoret i uppdrag att, för genomförande av gemensamma upphandlingar, tillsammans med nordvästkommunerna ta fram förslag till gemensamma "formella villkor".

Bakgrund

Socialnämnden genomför sedan flera år tillbaka gemensamma upphandlingar inom socialtjänstens område tillsammans med övriga nordvästkommuner. Kontorets bedömning är att det finns kvalitativa värden i att samverka med andra kommuner inte minst i arbetet med kravspecifikationer för tjänsterna. Då kommunerna turas om att ansvara för anbudsutvärderingen finns teoretiskt sett också tidsmässiga vinster att göra i gemensamma upphandlingar. Däremot finns ingenting som befäster att gemensamma upphandlingar skulle medföra lägre kostnader än om kommunen ensam svarar för upphandlingen.

I samband med de senaste gemensamma upphandlingarna har en del frågeställningar kommit att väckas vad gäller kommunernas förutsättningar för samordnade i upphandlingar. Kommunerna har exempelvis haft olika ståndpunkter i avtalsvillkoren, bl a vad gäller krav på kollektivavtal.

En annan fråga som kommit att uppmärksammas har gällt nämndernas möjlighet att kunna förändra i förfrågningsunderlaget. En förutsättning för samordnade upphandlingar är att kommunerna fastställer samma förfrågningsunderlag. I händelse av att en av kommunerna under beslutsprocessen vill göra förändringar i förfrågningsunderlaget måste processen avbrytas och förändringsförslaget behandlas hos samtliga kommuner. I annat fall får kommunen genomföra upphandlingen på egen hand.

Vidtagna åtgärder

Med anledning av Socialnämndens uppdrag har upphandlingsfunktionen varit i kontakt med företrädare för NOFI-nätverket (upphandlingsnätverk för nordväst kommunerna) för att undersöka intresset för att delta i ett arbete med översyn av processer för gemensamma upphandlingar och av formella krav för dessa upphandlingar (d v s kraven i administrativa föreskrifter och avtal).

Konstateras kan att nätverkets intresse för den typ av översyn som den här skrivelsen berör visat sig vara relativt svalt. En del av kommunerna inom nätverket bedriver ett arbete för att hitta former för samordnade upphandlingar. Detta är dock mer inriktat på tidsgränser och rent praktiska aspekter av samarbetet.

Bedömningen är att kommunerna, trots den geografiska närheten, skiljer sig åt på många punkter såväl på den politiska nivån som på tjänstemannanivå. Man tolkar LOU (Lagen om Offentlig Upphandling) på olika sätt och har av politiska skäl olika syn på frågor om företagande. De frågor som Ekerö väcker bedöms av kommunerna i olika grad vara av större eller mindre angelägenhetsgrad.

Slutsats

Nämndkontorets och upphandlingskontorets bedömning är att en översyn i enlighet med uppdraget förutsätter ett uppdrag från den politiska nivån i respektive kommun. Det förslag som föreläggs efter en översyn förutsätter också beslut av nämnderna i de samverkande kommunerna.

Som alternativ till ett gemensamt arbete i enlighet med nämndens uppdrag föreslås en modell till fortsatta upphandlingssamarbeten som innebär att Ekerö fortsätter samarbetet med övriga nordvästkommuner kring gemensamma kravspecifikationer men att Ekerö genomför upphandlingarna själv. Kommunen kan då utgå från egna formella krav och ombesörjer annonsering och utvärdering själv.

En sådan samarbetsmodell skulle säkerställa att de tjänstemän som arbetar med sakfrågorna fortsatt kan utbyta erfarenheter och omsätta dessa i bra krav på de tjänster som upphandlas. Nämnden styr helt och hållet de krav som ställs i förfrågningsunderlaget och över upphandlingsprocessen.

Nackdelen med denna lösning är att det innebär ökad belastning på tjänstemannaorganisationen inom socialkontoret, nämndkontoret och upphandlingsfunktionen. Vissa av de samordnade ramavtalsupphandlingarna är mycket omfattande och innebär en avsevärd arbetsinsats inte minst i anbudsutvärderingen. Extrabemanning och/eller konsultstöd för att klara arbetstoppar under upphandlingsprocesserna kan komma att krävas. Kostnader för detta får beaktas i budgetarbetet med utgångspunkt från en årlig planering av förestående upphandlingar. Med utgångspunkt från de olika kontorens uppdrag behöver i övrigt roller, ansvar och rutiner i upphandlingsprocessen ses över.

Lena Burman Johansson
Nämndansvarig Socialnämnden

Therese Klaar
Upphandlingschef